

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXI. (25)

No. (Štev.) 49

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

7. decembra 1972

Čas počitka, čas priprave

V vse dežele južne poloble že prihaja poletje in z njim obdobje, ko preneha mrzlično delovanje, in si ljudje privoščijo zasluženi počitek. Tudi delovanje raznih skupnosti preide v „zimski sen“, in naše slovenske skupnosti v temu niso izjema.

Doba počitka je v veliki meri že nastopila. Saj je šolsko obdobje pri koncu. Osnovnošolci so že rešeni skrbi, srednje in višješolci polagajo zadnje izpite.

Vendar se nam zdi primerno, da prav v začetku tega obdobja počitka nanizamo nekaj skromnih misli — v pretres. Misli, ki se tičejo nas in naše skupnosti, njenega delovanja in bodočega življenja.

Ustaviti se moramo najprej pri naših šolah. Letos so, kot vsako leto, z lepim uspehom zaključile svoje delovanje. Vendar se nam poraja dvom, ali se tej, za skupnost življenjsko važni dejavnosti, posveča dovolj pozornosti. Ne toliko s strani naših organizacij, ki po svojih močeh sodelujejo, kolikor s strani staršev, ki včasih premalo upoševajo vso važnost, pa tudi ves trud in napor naše šolske vzgoje.

Ni na mestu presenečenje, na začudenje. Resničnost je pač treba pogledati v oči in priznati, da številni starši sploh ne kažejo zanimanja za slovenske šole. Morda še pošiljajo vanje svoje otroke, a jim nikakor ne posredujejo tistega navdušenja za slovensko stvar, ki bo otroku dala zavest, da je to njegova šola, in ne le en kurz več izmed tolikih, v katerih tukajšnja mladež le prerađa pase svojo naveličanost. Pozornost staršev do šole je nujna, prav kakor tudi sodelovanje s šolo, tako da se bosta družina in šola medsebojno dopolnjevali. Starši naj se zavedajo, da je le potom slovenske šole in slovenske vzgoje mogoče zgraditi njihove otroke v celotne osebnosti. Le potom slovenske šole, do katere bo otrok kazal zanimanje in veselje, je možna resnična vzgoja za življenje v skupnosti in v svetu.

Isto kot velja za otroke, velja tudi za doraščajočo mladino v zvezi s srednjošolskimi tečaji. Prav tako pa v zvezi z mladinskimi organizacijami. Le da je v tem primeru še toliko večje važnosti sodelovanje odraslih.

Zadnje čase opažamo prav na tem polju razveselljivo dejstvo, da se v mnogih okrajih lepo število odraslih posveča delu z mladino, ji pomaga pri raznih dejavnostih, ji daje nasvete. Poven uspeh mladinskih večerov je v letošnjem letu pokazal potrebo teh sestankov, pa tudi zanimanje mladine, kadar se ji nudi prilika za resno izpopolnitev, kadar mladina vidi, da se išče njeno dobro.

Na tem področju je treba nadaljevati delo po že preizkušeni poti. Pomnožiti možnosti mladinskega delovanja. Ne bojmo se trudov, ne obupujmo nad navidezno pičilni uspehi. Vsak še tako majhen doprinos bo v bližnji bodočnosti ogromno koristil skupnosti.

In končno naši domovi in organizacije. Res je, da se marsikaj dela, da se mnogo stori. A še več bi bilo treba opraviti. Delovanje je treba povečati v razsežnosti, a tudi v globini. Naj nihče ne vzame kot ponavljanje, če znova omenimo bolečo točko knjižnic v naših društvenih domovih. Koliko je v tem smislu še dela! Kdaj se bodo naši odborniki zavedli, kakšna je važnost dobre slovenske, in tudi tuje knjige, za življenje skupnosti.

Pa ne samo knjižnice — zamisliti bi bilo treba čitalnice, ki naj bi bila žarišča slovenske ljudske kulture v svetu. Iščimo v tej smeri novih poti!

Naj v tem obdobju letošnjih počitnic vsak posameznik, vsaka organizacija in celotna skupnost premisli svoj položaj in svoje poslanstvo. Naj se pripravijo načrti, naj se iščejo sredstva. Skupnost, ki ne napreduje dinarično, vitalno, je obsojena na životarjenje in počasno umiranje. Sezimo po sredstvih, ki so nam na razpolago. Imamo celotno strukturo, ki je potrebna za razmah našega delovanja. Imamo domove, šole, organizacije in tisk; podprimo jih gnotno in duševno. Imamo požrtvovalne in delavne ljudi; pomagajmo jih pri nji-

Problemi so bili po vsej Jugoslaviji

4. novembra je začel v Ljubljani zasedati centralni komite Zveze komunistov Slovenije, katerega namen je bil pripraviti javnost, da je bila čistka v Jugoslaviji, posebno pa odstranitev Kavčiča v Sloveniji nujna in potrebna. Najprej je tajnik centralnega komiteja Andrej Marinc bral obširno poročilo, kjer je dolgovestno utemeljeval nujnost zadnjih dogodkov. Sledila mu je cela vrsta govornikov, ki so vsak iz svojega vidika opravičevali nujnost čistke. Naravnost smešne trditve pa je v svojem govoru povedal Stane Dolanc, ki ga smatrajo za najbolj zaupnega Titovega sodelavca pri reorganizaciji partije.

Kavčič in „neostalinizem“

Dolanc je ugotavljal, da je bila pod Kavčičem nevarnost, da bi zavladal v Sloveniji in Jugoslaviji „stalinizem v novih oblikah“. Po tej absurdni trditvi je dokazoval, da dogodki v posameznih republikah niso bili krajevno omejeni, ampak med seboj povezani, ter je dejal dobesedno:

„Zelo hitro bi lahko naštel vse stične točke idejnopolične situacije v Jugoslaviji: v Srbiji, Hrvatski, Sloveniji, v Bosni in Hercegovini in delno tudi v Makedoniji. Če bi si vzeli čas, da bi proučevali za dve, tri leta nazaj idejnopolična izhodišča in stališča, ki so bila izražena v Sloveniji, Hrvatski, Srbiji, v Bosni in Hercegovini, pa tudi v Makedoniji, bi našli objektivno skupno idejno in politično platformo teh deviacij npr. v pogledih na vlogo Zveze komunistov ne samo glede položaja ZK na sedanji stopnji razvoja samoupravne družbe, ampak tudi glede na njeno notranjo organiziranost in notranje odnose. Drugič, problem tehnokracije, ocene značaja tehnokratskih pojavov v jugoslovanski družbi, kjer so popolnoma enaka stališča zavzeli dolženi ljudje v Srbiji, v Hrvatski in Sloveniji. Dalje odnos do samoupravljanja, do prve in druge faze ustavnih sprememb, odnos do liberalizma, meščanske demokracije, liberalen odnos do razrednega sovražnika. Ti problemi so se mogoče v različnih formah in z različno intenziteto javljali v vseh teh sredinah. Zasledili bi jih praktično v vsej Jugoslaviji.“ Nato je Dolanc nadaljeval:

KOROŠKE PERSPEKTIVE

Na Koroškem je Slovenska stranka na oktobrske dogodke (razbijanje tabel, osebni fizični napadi, itd.), reagirala mirno in trezna in ji je to bilo priznано celo s strani avstrijskih oblasti. Glavno delo je prevzel Narodni svet, pri tem mu je Zveza slovenskih organizacij dobro sekundirala. Napravil se je protest na zvezno vlado Avstrije in formalno se je zaprosilo intervencijo Jugoslavije. Še posebej je napravila dober vtis mednarodna tiskovna konferenca v hotelu Moser v Celovcu, kjer so Italijani seveda uživali na blamaži Avstrije.

Opaziti pa je bilo pri tem odsotnost mladih. Deloma je razlog v tem, da je pač večina slovenskih dijakov na Dunaju, kjer je Klub Slovenskih študentov napravil pismeni protest; deloma je seveda tudi razlog v medsebojnih sporih, ko je Korotan tako rekoč ostal brez slovenskih študentov, dočim se Klavdivarji zgubljajo v manj bistvenih socialnih problemih in nepotrebnih kritikih Mohorjeve.

Danes je očitno dejstvo, da so zadnje akcije avstrijskim ekstremistom slino škodile, dočim je za Slovence sicer trenutno stanje boleče, toda so dobili v roke neizpodbitne dokaze o zatiranju manjšine in o nesposobnosti Avstrije manjšino pred nezakonitostimi ščititi. Ob kupu dogodkov, kot razbija-

hovem delu. Imamo mladino, ki je odprta za skupnost in delovanje v njej; odprimo ji skupnost in dajmo ji sredstva za izpopolnitev v njej. Le tako bomo dosegli cilj, ki nam je bil v narodu in zgodovini zastavljen.

„Ena od takih skupnih točk je bil odnos do naše zunanjepolične orientacije, do politike neuvrčenosti. Končno je bilo zaslediti tudi elemente težnj po vračanju v večpartijski sistem. O teh stvareh je bilo celo govorjeno na raznih sestankih.“

„Slovenija most na zapad“

Dolanc je trdil, da je Kavčičev režim predstavljal nevarnost za uvedbo neostalinizma je bila tako iz trte zvita, da je naravnost osupnila ne le domače, ampak tudi tuje opazovalce. Dopisnik Allgemeine Zeitung v svojem sporočilu z dne 7. novembra ne najde druge razlage te Dolancove trditve kot to, da so posledica napetega stanja v slovenski in srbski komunistični stranki. V Beogradu namreč zatrjujejo, da se vedno srbskega centralnega komiteja upira, da bi vzela na znanje odstop predsednika Nikežića. Dolancove obtožbe smatra dopisnik le kot taktiziranje, s katerim naj bi opravičil čistko partijskih funkcionarjev. Tudi v Beogradu so napadli Kavčiča. Televizijski komentar je v nedeljo 5. novembra zatrjeval, da je Kavčič poskušal „narediti Slovenijo kot most na zapad“.

Kdo bo Kavčičev naslednik?

Kavčič ni odstopil le kot predsednik izvršnega sveta Slovenije, ampak je med 4. in 5. novembra poslal centralnemu komiteju pismo, v katerem sporoča, da izstopa tudi iz predsedstva partije. Za naslednika v izvršnem svetu se je vršila kampanja po vsej Sloveniji in na skupni seji predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL dne 18. novembra so ugotovili, da je predlagan kot edini kandidat za mandatarija za sestavo Izvršnega sveta SR Slovenije Andrej Martinc, tajnik sekretariata centralnega kom. ZKS.

Nadaljnjih poročil še nimamo. Zaenkrat moremo ugotoviti le to, da se novi ljudje na ključnih položajih še ne čutijo sigurne, kljub navidezni udarnosti Tita in njegovih reakcionarnih komunistov stare garde. Ta negotovost se kaže tudi v tem, da se mora Dolanc posluževati naravnost otročjih izmišljotin v opravičevanje odstranitve partijskih funkcionarjev, kot je bil Kavčič.

M. P.

Reakcija matične države

Na tem polju na žalost kakega premika v stvarnejšo pomoč koroškim Slovincem ne bo. Prva Jugoslavija je pomagala, kar se je dalo pri plebiscitu, kasneje se ni dalo več veliko napraviti, ker se je začela doba političnih blokov Italija-Avstrija-Nemčija. Današnja Jugoslavija ima še posebno v letošnjem letu probleme. Komunistična partija napenja vse sile, da se ohrani na oblasti in je zanj na žalost problem koroških Slovencev na nizki stopnji nujnosti, kar pa je velika škoda, ker je mednarodni položaj danes bistveno ugodnejši. Avstrija je izolirana nevarna država, brez pomembne vojaške sile in argument intervencije zaradi preganjanja Slovencev in nesposobnosti Avstrijske države ščititi manjšino je jasen in neizpodbiten. Odločen protest najprej pri avstrijski vladi in ako potrebno še pri OZN, v skrajnem slučaju še ultimati, bi hitro napravil red na Koroškem. Vendar kot zgleđa s te strani prave pomoči ne bo. Tipični sta dve novejši izjavi:

Magnago, voditelj južnih Tirolcev v rimskem parlamentu: „Čudim se, da nista niti avstrijska niti jugoslovanska vlada tekom zadnjih 17 let ničesar pokrenili za rešitev slovenskega manjšinskega problema in za izpolnitev člena 7 državne ustave.“

Hans Sima, deželni poglavar Ko-

Vuelve la guerilla en Venezuela

Una escalada guerrillera pareció haberse iniciado en Venezuela con el asesinato de un ex policía, que habría participado en la represión extremista hasta la llegada al poder del presidente Rafael Caldera, en 1969.

La organización extremista Fuerzas Armadas de Liberación Nacional (FALN) se atribuyó la muerte del ex policía Mateo Wizig y advirtió que la medida “será una constante respuesta contra quienes asesinan y torturan en las cailes y cárceles del país”.

El documento, que señaló que Wizig fue “ajustificado” en una campaña de “ajuste de cuentas”, llegó a los medios de difusión acompañado por dos fotografías, una de ellas pertenecía al ex policía y la otra reproducía páginas de un diario de Caracas, en el que se informaba sobre la muerte en 1967, de un guerrillero, presuntamente Félix Faria Saucedo.

El comunicado estaba firmado por las Fuerzas Armadas de Liberación Nacional (FALN), distrito Leonardo Sánchez Araujo, otro guerrillero muerto por la policía.

El retorno de la actividad guerrillera en Venezuela hace temer una nueva ofensiva de los grupos castrcomunistas en su intento de perturbar la paz y el orden de los países latinoamericanos.

Razstava Bare Remčeve

Za slikarsko razstavo naše umetnice Bare Remčeve je vladalo veliko zanimanje, saj že od l. 1966 ni več razstavljal v Kapitalu. V tem času je svoj čopič posvetila predvsem indijancem, katere je hodila obiskovat v okolico Barrioča na jug, ali v Tilcaro na sever. V Barločah in v Tilcari je tudi razstavljal mimogrede nekaj svojih, tam narejenih del, zadnji krat prejšnji mesec v Tilcari, kakor smo poročali.

Sedaj je pri Slov. kulturni akciji pripravila razstavo najnovejših olj iz tega indijanskega okolja ter jo naslovila Argentinski sever in jug. Odprtje razstave je bilo v soboto, 2. dec., ob 20 v mali dvorani Slovenske hiše kot XIII. kulturni večer Slovenske kulturne akcije. Zato jo je odprl predsednik SKA dr. Tine Debeljak, ki je pozdravil razstavljalke kot članico SKA, ki je tudi v teh letih, ko ni razstavljal, bila v delom udeležena v delu SKA, saj je z velikim uspehom ilustrirala obe zadnji knjigi, tako Kosove pesmi kot Poljsko vojno liriko, za katere je žela veliko priznanje izven Argentine. Posebej je poudaril njeno novost tudi v tem, da razstavlja olja brez okvirov, kajti mnenja je, da ne razstavlja okvirjev, ampak slike, ki naj vplivajo same zase.

Da govori o njeni umetnosti, je dal besedo njenemu učencu slikarju in esejistu Fr. Papežu, uredniku Meddobja, ki je govoril o vlogi umetnosti v družbi in o umetnosti sploh ter apliciral Barilo delo v dognanja starih in novih filozofov. Podal je bistvene sestavine njenega oblikovanja življenja in njene umetnosti.

Nato je arhitekt Marijan Eiletz, podpredsednik SKA, stavil v javnem pogovoru umetnici nekaj vprašanj, na katere mu je umetnica takoj odgovarjala. Vprašanja so se tikala njene življenjske poti, šolanja pa tudi uspehov v svetu, posebej pa njenega bivanja in ustvarjanja v indijanskem okolju: zakaj je zapustila vele mesto, tukajšnjo civilizacijo in se vržela v primitivnost indijanskih ljudi in navad.

roške: „Dokler bo Tito pri življenju, so nam Korošcem ni kaj bati...!“ Zgleđa da Sima bolje pozna Tita, bivšega avstrijskega prostovoljca, kot koroški Slovinci!

Avstrijci imajo zaradi preganjanja Slovencev in še posebej zaradi oktobrskih dogodkov slabo vest, vendar to bi bila še najmanjša skrb; ker končno dokler Avstriji ne dokažejo nasprotnega, moramo Slovenci vzeti na dejstvo, da obstoji želja in namen kot je bilo napisano v glasilu Helmatdiensta: „Na Koroškem ne bo miru dokler bosta obstajali dve narodni grupi“. Da pri tem federalna vlada in še posebej deželna vlada hočeta ta problem rešiti mirno in z rokavicami, jemajoč Slovincem postojanke, kot šolstvo leta 1955, potem znanstveno odkritje vindišarjev itd. itd., po drugi strani pa Heimatdienst brutalno, to stvari silno malo spremeni. Pri škofiji so se zadnje čase tudi pomirili in je govora o mirnem sožitju, toda pri tem upajo, da je Kadasova politika skozi 40 let krivic že opravila glavno delo ponemčevanja.

Tam dobiva navdih v pristni in etični primitivnosti prvotnih ljudi. Te visoko ceni kot ljudi in jih skuša razumeti po zunanosti in notranjosti, pa tudi po navadah in celo postanku, kot ga odkriva iz prastarih izkopanin. Tako je postala zbirateljica folklorne in arheologije indijanskih rodov Mapuče in „Coya“. Od tam jemlje motive svojih slik. Debata se je vršila tudi okrog potrebe nove umetniške šole med Slovinci, ki jo je ona pred desetletjem tako uspešno vodila in oblikovala pod Maroltovim vodstvom skoraj vso mlajšo generacijo slovenskih slikarjev v Argentini. S tem se je zaključil uvodni del v razstavo.

Občinstvo, ki je v velikem številu prišlo na odprtje tako pomembnega kulturnega dogodka, se je z odobravanjem zahvalilo umetnici za njeno razlago ter si nato ogledovalo razstavo. In si tudi takoj odkupilo nekaj slik.

Bara Remčeva je razstavila tokrat 27 olj različnih obsežnosti. Samo dve sliki sta pejsaža, štiri so kompozicije tipičnih rož, vse drugo pa so kompozicije indijanskih figurativnih motivov: ljudi in živali, običajev in oseb. Poleg oljnatih slik je razstavila tudi nekaj svoje drobne keramike z indijanskimi motivi (ogrlice, toteme, maske itd.), kar je vzbujalo med občinstvom še posebno pozornost. Ob koncu je obdarila umetnico obiskovalce razstave s keramično „malenkostjo“: na črepinje starih indijanskih žar, ki jih je izkopala iz zemlje, je prilepila miniaturne vrčke, zelo novodobne bolivijske indijanske „industrije“ in tako nudila res lep spominček na svojo razstavo.

Na to razstavo Bare Remčeve, o katere otvoritvi danes samo poročamo, opozarjamo bralce, da bo odprta še do prihodnje nedelje 10. t. m. do 12 h. Odprta pa je tudi v delavnikih od 20 do 22, ko tam sprejema umetnica sama. Na praznik 8. decembra pa bo odprta popoldan od 14 do 20. Pomembna razstava je vredna obiska. Vstop je prost.

Kar Avstrijce skrbi je njihov mednarodni prestiž. To pot je bilo o Koroški tragediji veliko pisane tudi v inozemskih časopisih in ker so bili komentariji v glavnem negativni za Avstrijo jih to bolj boli kot vse drugo. Koroški Nemec-ekstremist in Slovenec-ekstremist namreč v njihovem primitivnem političnem imšljenju mislita, da je njihova država vzorec demokracije in se silno nerada spominjata, da so leta 1938 volili za nacistično Nemčijo 98%, in da so v vojni sodelovali 100%, prav tako še pri grozodejstvih po taboriščih, Gestapu, pobijanju talcev, še posebej v Jugoslaviji so daleko nadkriljevali Nemce. Radi bi tudi pozabili, da med Avstrijci praktično do aprila 1945 ni bilo nobene resne rezistence proti nacistom; neprimerno manj kot med Nemci samimi. Glede njihovega prestiža: ako bi Slovenci v inozemstvu spravili skupaj miren protest pred avstrijskimi konzulati bi bilo za njih konec sveta in bi to več veljalo kot protest koroških Slovencev, ki jih dosedaj niso vzeli resno.

(Nad. na 2. str.)

PANEVROPSKO ZASEDANJE V HELSINKIH

ROMUNIJA SE UPIRA SOVJETSKI ZVEZI

Delegati 34 držav že nad dva tedna zasedajo v Helsinkih, kjer tečejo pogajanja o bodoči evropski varnostni konferenci. Debate, katerih se udeležuje tudi ZDA, pa ne ptekejajo tako, kot si je želela Sovjetska zveza, ena glavnih pobudnikov tega zasedanja. Sovjeti imajo pravzaprav največji interes na evropski varnostni konferenci, ker bi si radi po njenem posredovanju zagotovili mir v Evropi, da bi tako lahko svoje sile usmerili na druga področja.

Od vsega začetka zborovanja pa je zlasti Romunija zavzela nevezano stališče in zahtevala odobritev sklepov glede varnosti malih držav. Že od prvega dne je romunski delegat Valentin Lipatti pokazal da hoče ta država ohraniti svojo lastno osebnost in s konference odnesti pozitivne zaključke za svoj nadaljnji samostojni obstoj.

Romunija je zlasti zahtevala, da se na zasedanju razpravlja tudi o zmanjšanju števila vojaštva, zlasti tistega, ki se nahaja na tujih ozemljih. S tem Romunija seveda misli na sovjetske oddelke, ki se v prevečnem številu nahajajo v sosednji Češkoslovaški, Madžarski, Poljski in Vzhodni Nemčiji. Sovjetska zveza pa je mislila o tej temi razpravljati na drugi posebni konfe-

renci, kamor Romunija ne bi imela dostopa. Ta konferenca naj bi se začela 31. januarja prihodnjega leta.

Lipatti je s polno zaslonbo romunskega zunanjega ministrstva, in seveda po točnih navodilih predsednika Ceauscescuja tudi zahteval, da morajo biti sklepi zasedanja soglasni, ter da imajo pravico do nesoglasja tudi male države.

Po večdnevnem nesporazumu so končno v torek, 28. novembra sprejeli osnutek delovanja, ki ga je pripravila romunska delegacija, in ki je neka srednja pot med skrajnimi položaji. Vendar je ostalo, kot je Romunija zahtevala da morajo biti vsi sklepi sprejeti soglasno, to je, da nobena delegacija nima pravi sklepu nobenega ugovora. Vse delegacije so enakovredne in suverene. Pogajanja se vršijo tudi izven vojaških povezav. S tem si je Romunija, kot članica Varšavskega pakta, zavarovala položaj in možnost do nesoglasja.

Na splošno pa so razne delegacije mnenja, da naj se evropska varnostna konferenca ki bo prihodnjega evropskega poletja, vrši po že prej točno določenem načrtu. Ta načrt pa se mora pripravi s sodelovanjem vseh držav.

Tudi v drugih zadevah se lahko pričakuje malo zboljšanja še posebej se bodo Korošci tolkli po demokratijskih prsih leta 1973, ko bo odprta Slovenska gimnazija, sicer z zamudo od 17 do 120 let, vendar!

Bodočnost nam bo prinesla v večji meri nadaljevanje dosedanje avstrijske politike, to je rešiti se slovenskega problema na ta način, da Slovenci tekom ene ali dveh generacij zginejo v bolj ali manj mirni asimilaciji. Glede tega stavimo naše upanje v prvi meri v trdživost Slovenske narodne skupine. Naš Korošec je v zadnjem času pokazal, da se zna braniti. Avstrijska mednarodna pozicija je danes taka, da si ne more privoščiti nasilne germanizacije, proti njej je pa odpor na mestu. Slovincu danes v Avstriji ne grozi fizična sila niti ekonomska propast. Slovenski človek še posebej kmet, ni več izpostavljen takim šikanam kot prej. Slovenska krava je ravno tako vredna 16 šil, po kili kot nemška; isto velja za ostale pridelke. Ako se je našlo delo za 150.000 Jugoslovanov v Avstriji ga tudi za Slovence-Korošce ne bo zmanjkalo. Slovenske narodne organizacije, zaupajoč v pravico, zavedajoč se svojih dolžnosti do naroda so v stanju uspešno braniti naše interese. Ako pri tem delu ohranimo za bodočo generacijo par deset tisoč ljudi več ali manj je silno važno; še bolj pa je pomembno, da bo bodoče slovensko jedro kvalitetno, borbeno in neustrašeno. Mnogi, ki danes navidežno tone v nemškem „kulturnem“ morju se bo v najbližnjem trenutku prebudila.

Dr. Peter Urbanc

Tema v Kotorju

Britanski dnevnik The Guardian je pred kratkim pod zgornjim naslovom objavil daljše pismo Milovana Djilas, ki mu ga je ta iz Boke Kotorske, kjer se je mudil na počitnicah, poslal v objavo, ker svojih pisanj ne sme in mu jih nihče ne upa objavljati v Jugoslaviji.

V pismu Djilas, ki je bil leta 1953 kot podpredsednik Titove vlade njegov oseben delegat na kronanju britanske kraljice Elizabete v Londonu, razmišlja o novem preganjanju v Jugoslaviji in med drugim dobesedno pravi:

„Ljudje, ki jih sedaj sodijo, so skoro vsi brez izjeme nacionalisti različnih vrst, toda malokdo med njimi — vsaj ne javno in ne nepreklicno — je za nasilje ali za vrnitev v predrevolucionarno družbo. V Zagrebu so študentovski vodje okoli Budiše, v Beogradu posamezniki — pravnik Subotić, 82-letni zgodovinar Zubović, trije 'trokistični' študentje in filozof Djurdjic, medtem ko jih je na deželi ne vem koliko 'kriminalcev', iz vseh vrst in poklicev...

Že dolgo vem in sem to tudi iz izkušnje spoznal, tako pod 'kapitalizmom' kakor pod 'socializmom', da so vsi politični procesi zakonite farse in propagandno razkazovanje...

Ti procesi in procesi danes v Jugoslaviji ne rešijo ničesar: nasprotno, škodujejo vsemu in vsem. Preganjanje še vedno ohranjuje v imenu revolucije in socializma, dasi je vse, kar je

ostalo od revolucije, le gola oblast, medtem ko je revolucionarni socializem že dosegel vse, kar je zmožen doseči...

Revolucija — vsaka revolucija, ne samo komunistična revolucija — je že dokazala, da se propad revolucionarjev in njihovih revolucionarnih idealov začne z odvzemom pravic nasprotnikom revolucije. Svoboda je svoboda samo v toliko, kolikor je tudi svoboda za druge. Prav tako, kakor izdajalec najprej samega sebe izda pred vsemi drugimi, prav tako se zatiralec najprej sami sebe cropajo svobode. Zato in nezakonitost se obrneta najprej in najhuje proti ljudem, v katerih imenu sta bili izvršeni in končno proti tistim, ki ju izvršujejo. Zatirani bodo v vsakem slučaju preživeli, toda njihovi zatiralci so obojeni legati in gniti v grobovih lastnih dejanj.

Prepozno je širokoustiti se z revolucionarnimi gesli in brezplodno skrivati se za njimi: samo resnica in življenje sta resnično živa, nezdružna in premočrna. Sa edina vzroka prave revolucije. Jalovo je pozivati na pamet tiste, ki so sužnji dogme in pijani oblasti. Toda molk je tudi sokriva — in samomor.

In zato si tukaj, na morski obali, očitam, da nisem govoril o trpljenju že mnogo prej ali tako odločno, kakor bi moral. In ker nisem teh besed napisal prej, se predajam modremu objemu morja.

Naj bodo moje besede, dasi preozne, tolažba meni in tistim po jecah — dasi bodo razbesnele njihove zatiralce.“

Iz življenja in dogajanja v Argentini

NOVE FRONTE

Praktično trije tedni Peronovega življenja v Argentini so že potekli, ne da bi kak važnejši dogodek razburil miren potek političnega delovanja. Vlada je s svoje strani utrdila položaje da v polni pripravljenosti vodi proces, ki naj bi se zaključil s predsedniškimi volitvami marca prihodnjega leta.

Tako je vlada že prejšnji teden rešila vprašanje „nasledstva“ ali „rotacije“. Kot smo omenili v zadnji številki, se je vrhovni poveljnik letalstva brigadir Rey odpovedal pravici predsedništva vojaške Junte (in s tem predsedništvu države), kar bi mu sicer po notranjih vojaških pravilih pripadalo. To svoje mesto v Junti bo zasedel šele potem, ko bo sedanjí predsednik Lanússe predal predsedništvo države na volitvah izvoljeni vladi. Časopisi sicer tej gesti letalskega poveljnika niso posvetili preveč pozornosti, vendar ne smemo pozabiti, da je bilo potrebno stvar obdelavati več mesecev, da je do „odpovedi“ prišlo. Še nekaj mesecev nazaj je letalstvo izvajalo razne manevre, in so lovci obletavali vladno palačo v zaslombi svojih zahtev naj bo njihov poveljnik predsednik Junte in države.

Ko je bil ta problem rešen, je vladi otašlo le še, da dokončno potrdi svoj organigram. Glede tega je šef vrhovne

ga skupnega štaba gen. Alcides López Aufranc v sredo 29 dokončno zatrdil, da vlada nima nobenega namena spremiti ali ukiniti veljavo klauzule „25. avgusta“. Ob tem zatrdilu se je oddahnila večina politikov, čeprav so vsaj na zunaj zahtevali nasproten vladni ukrep. Klauzula se praktično tiče le Perona, ki po tem zatrdilu pač nikakor ne bo mogel kandidirati za predsednika.

Kljub temu je nova povezava strank, ki so jo peronisti organizirali in je stopila v javnost v torek 5. izjavila, da je njihov kandidat Perón. V tej novi povezavi, ki je tipično volilnega kova, in se imenuje Frente Justicialista de Liberación (Justicialistična osvobodilna fronta), so udeležene sledeče stranke: Partido Popular Cristiano, Unión Popular (del ki ga vodi Tecera del Franco in ni za Manriqueja), Movimiento de la Revolución Nacional, Encuentro Nacional de los Argentinos, Movimiento de Acción Nacional, Tres Banderas, Partido Laborista, UDELPA, Partido Conservador Popular (del konservativcev ki ne podpira Manriqueja), Partido Revolucionario Cristiano, MID in nekatere provincijske stranke. Dogovorjeno je baje bilo, da predsedniškega kandidata določijo peronisti, podpredsedniškega pa ostale stranke. Prav tako peronisti prevzamejo 75% dobljenih

MEDNARODNI TEDEN

V Hondurasu je vojska pripravila državni udar in v ponedeljek 4. t. m. strmoglavila ustavnega predsednika. V juliju lanskega leta je poveljnik Hondurske vojske general Oswaldo López Arrellano, ki je dotlej vodil državo kot od Kongresa izvoljeni predsednik, predal vlado ustavno izvoljenemu. Ta, Ramón Ernesto Cruz, je začel v politične težave s dvostrankarsko vlado. To je izbral López Arrellano, in izvedel udar. Odstavil je Cruza in se zopet postavil za predsednika.

Protikastristični kubanski izseljenci so v Costa Rici izvedli veliko zasedanje, kjer so ustanovili Revolucionarno ljudsko stranko. Sodelavil so izseljenci iz Združenih Držav Puerto Rico, Venezuele, Dominikanske republike in Španije. Med raznimi cilji težijo za tem, da bi „vrnili kubanskemu revolucionarnemu procesu prvotno smer pravice, svobode in demokracije“.

V Avstraliji je na volitvah preteklo nedeljo zmagala Laboristična stranka. Je to prva zmaga po 23 letih. Z njo se je povzpela na mesto ministrskega predsednika 56 letni Gough Whitman ki je med volilno kampanjo obljubljal „oživljajočo spremembo“ za državo.

volilnih mest, ostale stranke pa skupaj 25%.

Druga novost pa je podaljšanje političnega roka. Notranji minister Mor Roig je predložil Junti osnutek, po katerem naj rok za sestavo volilnih povezav poteče šele 21. decembra, rok za poriditev kandidatov pa 29 istega meseca, torej 10 dni kasneje kot predvideno. Vendar je vojaška Junta v torek 5 zvečer določila, da prestavljeni datumi ostanejo kot je bilo prvotno določeno.

V takem položaju Perón s istim zagonom kot na začetku, razvija osebno politično delovanje. Pred dnevi je bilo precej govora, da bo organiziral sestanek z vsemu bivšimi predsedniki. Vendar je to padlo v vodo. Zadovoljiti se je moral z osebnimi obiski doslej le Frondizija in pa gen. Levingstona.

Pretekli teden pa je bila v Corrientesu potrjena desničarska Nova sila, s čemere je sedaj tudi ta stranka priznana v vseh okrožjih. Zadnje čase manj hrupen, vendar nič manj delaven je Manrique, katerega podpira Alianza Popular Federalista (25 provincijskih strank), še razne stranke iz notranjosti; ta teden pa so mu dali zaslonbo še konservativci iz province Buenos Aires.

Medtem pa so se po časopisju ves teden vrstili odgovori in ugovori na Peronove izjave tujim časnikarjem. Zlasti so bile cilj raznih kritik in protidokazov Peronove trditve glede gospodarskega stanja za časa njegove vlade. Dovolj je bilo po časopisju dokazov, da za časa Perona ni bilo vse tako idealno kot on prikazuje. Seveda je na dan prišla tudi tema o Peronovem osebnem bogastvu, glede katerega se trdi da je ogromno.

DR. LUDVIK PUS

2

Opombe k volitvam v ZDA

Kar je bilo zadnjič povedano o reorganizaciji demokratske stranke in poraznih posledicah na konvenciji, je samo po sebi važno dovolj, da se je stranka razklala. Sicer so tudi stare bajte (establishment) priznale, da je stranki potrebna pomladitev, a stvar je bila izpeljana prehitro in preveč radikalno, kar revolucionarno. Na konvenciji so odločno prevladovali mladi levicari, ženske in črni malkontenti, ki so vsi bili navdušeni glasovati za radikalne spremembe v sestavi ameriške družbe, kakor tudi gospodarske strukture in smeri ameriške zunanje politike.

Radikalna platforma demokratov

V ameriškem izrazoslovju pomeni platforma strankin program. Vsaka štiri leta izdelata obe vodilni stranki vsaka svojo platformo, kamor vnesejo najbolj pereča in sporna vprašanja dotične dobe in predlagajo strankino stališče do njih reševanja. Čeprav zgodovina pripoveduje, da so bile od njega dni do danes te platforme največ na papirju, problemi pa so se potem reševali kakor je politično naneslo ali kazalo, se volilstvo vendarle zanima za sklepe na konvenciji, zlasti če so ti sklepi radikalni.

McGovern je svoje ideje o novih

potih v bodočnost Amerike razvijal že med kampanjo v primarnih volitvah in s tem privabljal v svoje vrste nezadovoljne in radikalne elemente iz vseh plasti ameriške družbe, v prvi vrsti med mladimi študenti, ki so se ga oklenili z navdušenjem in požrvalno sodelovali pri njegovem dvigu iz obskurnega podeželskega senatorja na nacionalno gladino za borca za novi, boljši red. Njegove ideje so potem dozorele v temeljne točke demokratske platforme, entuziaslično potrjene na konvenciji, a z veliko skepto in negotovanjem sprejete med ustaljeno plastjo demokratičnih pristašev. Navedel bom tu samo glavne.

Na prvem mestu je bila vojna v Vietnamu. McGovern ji je vtisnil značaj moralne odgovornosti in jo pobarval z močnimi čustvenimi elementi, kar vse močno učinkuje pri mladih ljudeh; politično in vojaško vprašanje ter mednarodne učinke pri reševanju vietnamske tragedije pa je porinil daleč v ozadje, kakor da bi ne bilo vse to nič važno. Njegov predlog za brezpogojni umik Amerike z vsem orožjem in napravami ter prepustitev južnega Vietnama mili volji komunističnih napadalcev je na večino ameriških volilcev učinkoval pu-razno. Ko je pri tem še opisal svojo

oceno komunizma, ki ne mori svojih nasprotnikov, ampak gradi ceste in šole, pe bilo sodu izbito dno. S tem, da je temu pridružil še generalno amnestijo vseh vojnih ubežnikov (hipiji in nova levica so ploskali!) si je na tem vprašanju zapečati poraz. Amerikanec je v tem oziru ponosen človek, posebno glede svoje vojaške moči, in noče veljati za premaganega. McGovernovo stališče pa je pomenilo vojaško vdajo.

Že na tej točki se je pokazalo, da McGovern nima svojega palca na utrihu ameriške žile, in ta resnica se je očitno izkazala tudi pri drugih njegovih idejah in predlogih. V tem oziru je Nixon s svojim štabom drugačen mojster. On končuje vietnamsko vojno drugače, pravi da s častjo (honor) in v zavezniškem duhu z južnim Vietnamom. Vsekakor je končuje politično, ne emocionalno in moralno, vojaško vsaj do gotove mere brez videza vdaje, z očesom uprtim v bodočnost te dežele brez dominacije komunizma. Morda bo končno prišlo do istega rezultata (komunizacija), toda Nixon ravna s to rečjo tako, kakor se veliki večini zdi prav. To je politična mojstrovina, ki ji je primešan znaten del prevare, učinkuje pa izvrstno.

Podobno velja za redukcijo ali celo umik ameriškega vojaškega kontingenta v Evropi. Nixon pravi, da ga bo zmanjšal toliko, kolikor bodo Rusi svojega in pa ustrezno političnim premikom na tem kontinentu. McGovern je

pa zatrobil veliko skrčenje ameriških pozadk v Evropi, ne glede na to, ali bodo to storili tudi Sovjeti, nakar je skočila Evropa pokonci in močno ugovarjala. To ni ušlo amerškemu volilcu, ki spet noče, da bi Amerika enostransko, iz razlogov štednje, bežala s svojo vojsko iz važnih postojank.

Z vsem tem je zvezan drugi osnovni člen McGovernove platforme, ki predvideva znatno zmanjšanje proračuna za vojaške potrebe. Kakor bi bilo to v predvidnih, malo zaznavnih mejah zelo koristno, da se prikrene vodilna moč vojaško-industrijskega kompleksa v deželi, vendar ni kazalo tega obesiti na veliki zvon in dati opoziciji v roke močeno orožje: ponižati največjo vojaško silo na svetu na drugo mesto. Taka zahteva, da bi se z njo ustreglo protivojnim križcem, ni bila politično modra.

Tretja zelo pereča točka je reševanje uboštva v deželi, ki ga je več, kot izgleda. McGovern se je s svojim welfare programom sprva enostavno zalezel in zadel na ogromen odpor, ker ni bil finančno izvedljiv brez hudih posledic. Svoje stališče je pozneje spremenil, a škoda je bila storjena, povečala pa se je s tem, da so mu začeli očitati v važnih vprašanjih javne uprave veteranstvo, nezrelo in neresno obravnavanje vitalnih problemov revščine in brezposelnosti. Tako obračanje po vetru se je pri njem pokazalo tudi v nekaterih drugih, manj bolečih vprašanjih, kot

so splavljanja (abortion), amnestija, legalizacija mamil in še kaj. Tako daleč so nasprotniki to veterjaštvo izrabili, da so njegovo podobo kazali na televiziji, kako jo veter obrača.

Učinki kampanje

Naj teh nekaj osnovnih prelogov McGovernove demokratske platforme zadostuje, sicer se mi to poročilo preveč raztegne. Kar velja v tem sklopu posebej poudariti, je še to, da je kandidat potem ko mu je njegova konvencija vse to izglasovala, in ko je šel s svojim programom na kampanjo pred množice volilcev, so ti bolj in bolj jasno spoznavali, da to kar jim pripoveduje, niso zgolj volilni šlagerji, kakor so jih generacije nazaj vajeni, ampak da mož vse to misli smrtno resno. Njegove politične poštenosti so se tako rekoč ustrašili tako, da so časopisi prinašali opazke volilcev v tem oziru, kakor je slišalo: „McGovern je preveč pošten, da bi bil za Belo hišo.“ Zdi se paradoksn, pa je cela gorā političnega sentimenta ameriškega človeka v takih opazkah! Ker je bil njegov program po sodbi ljudstva radikalen (česarvno je kandidat to zanikaval) in ker so ljudje sprevideali, da mu gre zares, ne pa samo za volilno propagando, so se v množicah obračali od njega.

(Dalje prihodnjič)

Novice iz Slovenije

TREBOVLJE — Slovenski oktet je 28. oktobra — takoj po vrnitvi s turneje po Norveški in Švedski, kjer je imel 19 koncertov — nastopil v Trbovljah. Koncert Slovenskega okteta je bil ob proslavi 80-letnice Planinskega društva. Občinstvo je z dolgimi aplavzi nagradilo pevce, ki so morali ob koncu dati še vrsto slovenskih koroških pesmi.

LJUBLJANA — Na svojem rednem letnem občnem zboru so člani Slovenskega pisateljskega društva izvolili za novega predsednika društva Miška Kranjca. Pred izvolitvijo so poleg običajnih poročil tudi obdelali izsledke ankete, katero je obdelal in komentiral Rudi Seligo. Na vprašanja ankete je odgovorilo 39 odstotkov pisateljev.

SKOFJA LOKA — Eksperimentalno gledališče „Oder galerija“ iz Škofje Loke je 3. novembra pripravilo v škofoškem gradu krstno predstavo komedije Zdenka Majarona „Grmenje brez dežja“. S to predstavo, vključeno v proslavo tisočletnice Škofje Loke, je gledališče Oder galerija pričelo svojo četrto sezono.

CELJE — Na prvem koncertu v letošnji sezoni je nastopil simfonični orkester Slovenske filharmonije, spored pa je obsegal Serenado B. Ipavca, Mozartov Koncert za klarinet in orkester in Brahmsova 4. simfonija. Dirigiral pa je Celjčan Anton Kolar, ki se je pred leti izpopolnjeval na visoki glasbeni šoli v Hamburgu, sedaj pa je dirigent-asistent Slovenske Filharmonije.

PTUJ — V razstavnem paviljonu Pokrajinskega muzeja je priredil retrospektivno razstavo svojega dvajsetletnega dela Pavel Golija, ki je menda edini čisti grafik na štajerskem. Razstavil je 90 listov — lesorezov in jedkanic.

KRANJ — Prešernovo gledališče je v septembru gostovalo s Cankarjevim delom Za narodov blagor v raznih krajih Slovenskega Primorja, prve dni novembra pa so z istim delom nastopili še v zamejstvu in sicer v Doberdolu in Gorici.

LJUBLJANA — Slovenski pisatelji bodo v letu 1973 prejeli za svoje knjige poleg običajnega honorarja od založb, ki bodo izdala njihova dela, še poseben dodatek. Tako je namreč sklenil odbor za književnost pri republiški kulturni skupnosti. Poleg tega bodo podelili tudi več enoletnih štipendij

Pevski koncert v San Martinu

Vsakoletna pevska ali pevsko-glasbena prireditev je v San Martinu že tradicionalna. Nekatera leta je bilo namreč s petjem združeno tudi izvajanje skladb na raznih instrumentih. Letos pa so nastopili štirje zbori in en solist. Koncert je bil 25. novembra v dvorani Slovenskega doma v San Martinu. Ker dvorana služi najraznovrstnejšim namenom, med temi tudi športu, je bil za to priložnost postavljen poseben oder, ki je bil obenem in predvsem akustični pripomoček — s tem se glasovi ne porazgube v neposredno odprto višino dvorane, ampak se zlijejo in enotneje ter močnejše sežejo do poslušalstva. Ta akustični okvir je zamislil in s prijatelji izdelal lic. Janez Zorec.

Pred začetkom izvajanja je kulturni referent Slov. doma, g. Stanko Oberžan, pozdravil vse navzoče in posebej izrazil priznanje ter hvaležnost vsem dirigentom in pevcem. K nekaterim pesmim je tudi podajal primerne uvode.

Prvi je nastopil Mladinski zbor pod vodstvom g. Borisa Pavšerja. Peli so: Jožek ima hiško (R. Simoniti), Kdo najlepše živi (E. Adamič) in Od Rušnice (M. Tomc). Poleg tega, da obstoja vsakega pevskega zbora, posebno še otroškega in v izseljenstvu predpostavljajo veliko idealizma in ljubezni do otrok pa do slovenske pesmi — poleg tega, je pri otroškem izvajanju veselo presenetilo to dvojje: jasna, razumljiva in izgovarjiva in dosežene finese v hitrem prehajanju iz forte v piano in obratno (med zlogom in zlogom).

Na letošnjem mladinskem pevsko-glasbenem festivalu je prvič nastopil kot solist lic. Janez Zorec. Na sobotnem koncertu pa je imel samostojni del sporeda. S kitaro ga je spremljal Rok Fink-Kačar. Izvajal je: Una furtiva lagrima (Skrivna solza — Donizetti), Kje so tiste stezice (Narodna), My Lord what a morning (Gospod, kaj pa jutri — Črna duhovna) — deloma dvoglasno skupaj z Rokom in Večerni zvon (Ruska narodna). Dodatno še Ave Maria. Kot je bilo rečeno lansko leto: želimo mu, da bi mogel do polnosti razviti naravne danosti v vseh legah, od basovske do najvišje tenorske. S tem bi dvignil ne samo naše prireditve, ampak nas pevsko predstavil tudi pred tujci.

V tretjem delu je pel dekliški oktet pod vodstvom Borisa Pavšerja.

ustvarjalcem na literarnem, glasbenem in likovnem področju. Štipendist bo prejemal štipendijo v višini povprečne mesečne plače, kar naj bi mu omogočilo brez večjih težav ustvarjati nova umetniška dela.

MIRNA — V tem kraju je 30. oktobra začela s proizvodnjo tovarna za predelavo krompirja, ki bo v začetku predelala okoli 20.000 ton krompirja letno v krompirjeve kosmiče in v chips. Tovarno je postavila Kolinska tovarna hranil iz Ljubljane, pri načrtih pa je sodelovala tudi švicarska tovarna Knorr. Kolinska se je za postavitev tovarne v Mirni, ki je veljala 27 milijonov dinarjev, odločila v glavnem zaradi surovinske baze.

LJUBLJANA — Kljub vsemu pisanju o nujnosti odprave nočnega dela žensk in mladine pod 17 let, je bilo še vedno ponoči zaposlenih 9.415 žensk in 640 mladih. Dovoljenja za nočno zaposlitev žensk je do avgusta izdal republiški sekretariat, ker so podjetja grozila z odpustom žensk, če bi ne dobile soglasja.

Umrli so od 4. do 11. novembra:

LJUBLJANA — Marija Bardoš, up.; Alojzija Lesar, trg. posl.; Ana Mikec, up.; Pavla Vrtačnik, up.; Fračiška Štrus r. Rems (77); Marija Vrhovec, up.; Franc Dovjak, up.; Ivan Smolnikar, žel. insp. v p. (78); Maks Koritnik, up.; Ivan Bolta, Tomo Podnar, prof. v p.; Miha Nečmar, up.; dr. Albin Juhart, sodnik vrh. s. v p.

RAZNI KRAJI — Jože Kušar, Vitanje; Neži Bavec, Vrhnika pri Starem trgu; Olga Bajc, Vipava; Jože Kregelj, up.; Rakek; Viktor Ivnik, Tržič; Justa Jekler r. Kragelj, Blejska Dobrava; Franc Robežnik, up. (74), Dravljice; Anton Kržišnik, dir. v p., Bled; Antonija Pisansky r. Primožič, Kostanjevica na Krki (82); Kristina Šrpanj, Podcerkev; Ivana Repanšek r. Rode (79), Homec; Franciška Triler, Študenec; Jože Baraga (71), logar v p., Zavrh; Franc Jerman (71), Tržič; Ana Tepina r. Eric, up. (63), Kranj; Matilda Morej r. Lenič, Kostivnica; Alojz Pelicon, Solkan; Ciril Pibernik, skladiščnik, Komenda; Marija Gašperlin r. Martincič, Vevče; Jože Bučan, pos. (77), Vižmarje; Martin Švigelj, up., Kamnik pod Krimom; Stanko Weingerl, župnik pri Sv. Florjani v Dolici; Jernej Kermavner, Vič; Marija Zalar, Matena pri Igu; Ana Kristancič r. Virnik, Kranj; Franc Kosič, up. veter., Zalec; Iva Kenič (78), Rakek; Ivanka Savorgnan r. Zupan, Breznica; Marija Ponikvar r. Platnar, Dobrova; Franciška Rebec r. Meden, Unec; Jože Igričnik, Laško; Marija Vrtačnik r. Fajdiga, Škofja Loka; Franciška Stefančič r. Vrečar (70), Sp. Rudnik; Marija Kovačič, str. uč., Tolmin.

Pelje so: Stoji mi polje (E. Adamič), N'mau čez izaro (E. Adamič), Dolenjski furmani (Matija Tomc), Črček na vrtu (R. Simoniti) in Vandrove je pri-vandral (E. Adamič). Dodale so Bratci veseli. Glasovi so bili ziti, posebno pri močnejše podanih stavkih, medtem ko pri tišjem izvajanju pride morda do izraza zmogljivost skupine v nižjih legah. Zvestoba tempu je precejšen znak redne in pogostne vaje. Tako tudi pri dekliškem petju ni bilo nepotrebnega zategovanja, ampak so pesmi iz-zvenele sproščeno, bodisi dekliško nežnejše ali pa tudi v forte, vendar ne na škodo takta.

Na raznih krajevnih ali skupnih pri skupnih prireditvah je že večkrat nastopil moški zbor pod vodstvom Slavka Rupnika. Tudi na sobotnem koncertu je imel ta samostojni del. Slišali smo: Jaz bi rad rdečih rož (Z. Prelovec, solista: Marijan Boltežar in Gabriel Petkovšek), O kresu (P. Jerreb), Mojce, le vzemi mene (P. Kernjak — solist Janez Zorec) in Gorenjci (A. Foerster — deloma z vložki ženskega zbora).

V zadnjem delu koncerta je nastopil mešani zbor iz San Martina pod vodstvom Slavka Rupnika. Izvajal je: Zvonikarjeva (B. Potočnik), Kukavica (Zirovnik), Mesec debeluh (P. Jerreb), Polje (A. Mihečič — solo Marijan Boltežar in Janez Zorec) in Nazaj v planinski raj (A. Medved).

Po končanem koncertu je navzoče občinstvo svoje navdušenje izrazilo z burnim ploskanjem, ki se ni poleglo, dokler ni zbor ponovil pesem Mesec debeluh.

Koncerta se je udeležilo zadovoljivo število rojakov iz okraja in tudi gostov. Že nastop sam, pa tudi priznanja publike dajeta pevcem novega veselja za vztrajnost pri zborovem petju. Samo z vajami brez nastopov bi se težko ohranjali zbori. Oboje želimo pevcem: veselja do rednih vaj in uspeho pri nastopih. In: toliko jih je med nami, ki imajo posluh in glas — pridružite se krajevemu pevskemu zboru ali kakim drugi pevski skupini! Vsak pri sebi ve, ali mu res ni mogoče ali pa nas marsikdaj premaga komodnost.

Dirigentoma in pevcem smo hvaležni za resnični pevski užitek na tem koncertu. Hvala, pa tudi zgled idealizma, vztrajnosti in požrtvovalnosti pri skupnem narodno-kulturnem delu!

Proslava 80-letnice prvega Slovenskega katoliškega shoda

Vsako leto se Slovenci v Argentini pridružujemo svetovnemu praznovanju nedelje Kristusa Kralja z javnimi slavnostmi, na katerih počastimo našega Kralja. Osrednja proslava se že dolga leta vrši v Slovenski hiši v Buenos Airesu, kjer se zberejo Slovenci iz vseh okoliških okrajev. Letos je ta proslava imela še poseben prizvok. Saj je bilo praznovanje združeno s spominom na osemdeseto obletnico prvega slovenskega katoliškega shoda, dogodka, ki je bil pravi mejnik v verskem, narodnem, kulturnem in gospodarskem življenju Slovencev.

Sv. maša

Ob 17. uri v nedeljo 26. novembra se je slavnost pričela. Najprej je bila v dvorani praznična sv. maša, katero je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, msgr. Anton Orehar. V mašnem nagovoru je zlasti poudarjal pomen katoliškega shoda pred 80 leti za slovensko versko življenje, pa tudi, kako naj mi danes reorganiziramo naše versko in družbeno življenje.

Med mašo je bilo ljudsko petje, ob koncu pa so vsi navzoči verniki glasno zapeli pesem „Zmagala si, Devica slavna“.

Proslava v dvorani

Po končani maši je bil v dvorani shod. Prav kot maše, se ga je udeležilo veliko število rojakov, ki so od vsepovedno prihiteli na praznično počastitev Kristusa Kralja in slavnost obletnice prvega katoliškega shoda.

Za začetek je vsa dvorana zapela „Pojte hribe in doline“. Nato je pred zbrano občinstvo stopil Rudolf Smersu ter na rojake naslovil svoj govor.

Besede Rudolfa Smersuja

Rudolf Smersu je v svojem govoru omenil, da je bil prvi slovenski katoliški shod eden izmed mejnikov v slovenskem verskem in narodnem življenju. Pomen tega shoda pa moramo razumeti le, ako se živimo v tedanje evropske in posebej v slovenske razmere, ki katoliški cerkvi niso bile naklonjene in so težile k razkristjanjenju človeške družbe. Protikatoliško usmerjene vlade (npr. v Franciji in Nemčiji) so sprožile tako imenovani kulturni boj, ki je pogosto zavzemal zelo ostre in nekulturne oblike. Razumljivo je da je ta boj zoper vero, katoliško cerkev, papeža in duhovščino vzbudil odpor na katoliški strani in rodil prepričan, da je le z močno organizacijo mogoče premagati nasprotnika.

V tisti dobi t. j. proti koncu XIX. stoletja, je imel slovenski narod nekaj moč, ki so se zavedali da je mogoče premagati tuje vplive, ki so pljusknili tudi na slovensko zemljo le z veliko versko in narodno obnovo ter krepko organizacijo na vseh področjih človeškega življenja. Prvi ki je dal pobudo za tako veliko novo delo, je bil ljubljanski škof dr. Jakob Missia, poznejši nadškof gorški in edini slovenski kardinal, ki je našel vrednega sodelavca v dr. Antonu Mahničju, bogoslovnem profesorju v Gorici in poznejšemu škofu na otoku Krku. Ta dva moža imata največjo zaslugo za katoliško obnovo, ki je v dveh dobrih desetletjih temeljito spremenila slovensko versko in narodno življenje. Bila sta mnenja, da je potrebno tako duhovščini kakor laikom dati potrebne jasne smernice za vse javno delo. Te smernice naj bi dal dobro pripravljen katoliški shod. In tako je po njuni zaslugi prišlo do prvega katoliškega shoda ki se je vršil v dneh 29. do 31. avgusta 1892 v Ljubljani. Vršla so se številna zborovanja, na katerih so se preučevali vsi problemi, ki zadevajo slovenski narod. Sprejete so bile resolucije, ki niso ostale samo na papirju, ampak so se uresničile. Tako je npr. resolucija o šolstvu rodila čisto slovensko gimnazijo v št. Vidu, resolucije gospodarskega značaja so imele za posledico silen razmah zadružništva, ki je tedaj rešilo prežadolenega kmeta iz rok vaških oderuhov. Velik uspeh so imele tudi resolucije o znanosti in umetnosti o organizaciji delavstva, o mladinskih organizacijah, o prosvetno-kulturnem delu, o tisku in o politični organizaciji.

Treba pa je omeniti tudi može, ki so te resolucije popeljali v življenje: na področju politične organizacije je bil to izredno sposoben dr. Ivan Sušteršič, na gospodarskem dr. Evgen Lampe, na prosvetnem in delavskem dr. Janez E. Krek na kmetijskem Fran Povše. Tem

in armadi požrtvovalnih sodelavcev se ima slovenski narod zahvaliti za poglobitev vere, za dvig narodne zavesti, za gospodarski dvig, za krepko politično organizacijo in za silen razmah ljudske prosvete, ki je nas Slovence v nekaj letih uvrstila med najbolj kulturne narode v Evropi.

Govor Milana Magistra

Na oder je stopil Milan Magister, ki je uvodoma obrazložil položaj Slovencev v Argentini, kot članov svojske verske skupnosti. Poudarjal je potrebo prenovitve našega verskega in skupnostnega življenja. Ob tem je med drugim poudarjal tudi sledeče misli:

Ker Cerkev ne zahteva od vernikov le trpnosti, temveč želi, da sodelujejo soodgovarjajo in zaradi tega soodločajo pri delu za odrešenje človeštva, smo prepričani, da bi bilo koristno za naše občestvo, da se zbere vse versko-cerkveno čuteče in skrbne sile na slovenskem zboru, ki naj po zgledu Vatikanskega pregleda stanje naše skupnosti v Argentini in za črta bodoče ravnanje in delovanje. To naj bi bilo nekako spreševanje vesti naše skupnosti kot celote priznanje napak po zgledu Cerkev in resno, ne farizejsko soočenje s težavami, napakami in zahtevami časa. Ta zbor pa je potreben le tedaj, ako je volja, graditi slovensko versko občestvo, za razkroj in razdiranje pač ni potrebno skupnosti volje.

Med prvenstvenimi nameni zbora naj bi bila zagotovitev stalnosti razširjevanja in oznanjevanja božje besede med nami, da nam ne usahne, ne da bi pa zavedli. Pod to zaglavje je vključeno vprašanje duhovniških poklicev, verskega tiska, izdaj versko-vzgojnih knjig; verouka v šolski kakor pošolski dobi in verski pouk za odrasle; kakor tudi ostale različite evangelizacije v sodobnem življenju.

Kot ena izmed priprav na zbor naj bi bila ostvartitev tkzv. župnijskih svetov v naših krščanskih občinah. Po nekod že obstojajo z zadovoljivim uspehom; potrebno jih je razširiti in iskati oblike, pa katerih naj naše krščanstvo preide v rastoče razširjajoče se drevo z močno krošnjo.

Kardinal Danielou se je na obisku

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnosti

Družinska sreča. V družini lic. Staneeta Žužka in soproge prof. Terezike roj. Marn, se je rodil sin, ki bo pri krstu dobil ime Aleksander. Čestitamo.

SAN MARTIN

Sklep slovenske šole škofa dr. Gregorija Rožmarna v San Martinu je bil v soboto, 2. decembra, v domu v San Martinu. Voditeljica šole gđc. Katica Kovač je poklicala na oder učence in učenke, ki so letos končali slovensko šolo. Imela je nanje primeren nagovor, pripela na prsi vsakemu slovenski šopek ter jim razdelila spričevala. Letošnji absolventi o. absolventke slovenske šole so bili naslednji: Tatjana Fajfar, Hilda Humar, Stanko Kahne, Tonček Kovič, Anica Lah, Lučka Makek, Stanka Oberžan, Joško Rožanec, Lučka ter Mirjanka Voršič, Andrej Zorko. V imenu Slovenskega doma je nato vsem čestital kulturni referent Stanko Oberžan ter vsakemu izročil v spomin izvod knjige „Lepo je biti mlad“, ki jo je spisal Franc Sodja CM. Nato se je ena izmed absolventk zahvalila voditeljici gđc. Katici Kovač za ves trud, ki ga je imela skupaj z ostalim učiteljskim zborom z njimi, ter ji je izročila šopek rož. — Po pogostitvi vseh otrok, ki obiskujejo slovensko šolo, se je začelo miklavževanje, ki ga je letos res vzorno pripravilo vodstvo slovenske šole.

BOŽIČNE KARTICE ZVEZE MATER IN ŽENA

Kot že vrsto let je tudi letos Zveza slovenskih mater in žena pripravila za božični čas posebne slovenske kartice, ki jih posreduje rojakom. Čisti dobiček te prodaje je namenjen socialnemu skladu Zveze, katera opravlja res požrtvo-

IZ UREDNIŠTVA

Vse cenjene bralce in oglaševalce obveščamo, da bo povečana božična številka našega lista izšla z datumom 21. decembra. Obenem pa bo to tudi zadnja številka letošnjega letnika. Prva številka za leto 1973 pa bo izšla z datumom 4. januarja.

Obenem prosimo tudi vse domove, ustanove in podjetja, ki imajo namen objaviti božična in novoletna voščila rojakom preko našega lista, da pošljejo besedilo oglasov najkasneje do ponedeljka, 19. t. m., na naslov uredništva.

v Buenos Airesu izrazil, da se med katoličani opaža nezanimanje za lastne ustanove in zavode, kakor šole, univerze in podobno. V taki nevarnosti se more znajti tudi naša skupnost. Ne smemo pozabiti, da človek spoštuje in ima rad to, kar je s trudom sam zgradil in da bo po tem pravilu zanimanje za naše lastne ustanove držalo toliko časa, dokler bodo sodelavci graditve skupnosti spominsko v stiku z resničnostjo, ki so jo morali trpeti, predno so zgrabili za delo. Mladimo rodovom tega ne bo potrebno, zato bodo tudi verjetno manj marali za ustanove skupnosti, ako jim ne bomo vcepili novih zamisli, v katere bodo morali položiti svoj lastni trud, da bodo vzljubili delo lastnega uma in rok, pa tudi delo prednikov.

Vzdrževanje že obstoječih ustanov, njihova neprestana rast in polnost krščanske vsebine v njih je vsakdanja naloga in težava našega verskega občestva. Zavzetost zanje ne sme biti premagana po naveličnosti, da se to ne zgodi, je potrebno osveževati namene in potrebe, zaradi katerih ustanove obstajajo.

Poleg že obstoječih ustanov pa nastajajo nove potrebe, ki kličejo po novih prijemih in rešitvah.

Vso raznolikost problemov naj bi zbor nakazal, preučil, reševal in dal pobude, če prav posebej pa z njimi osvestil široko našo krščansko občestvo.

Odrski prikaz

Globokim izvajanjem Milana Magistra katere so navzoči pazljivo sprejemali, je sledil odrski prikaz.

Ta prikaz je pripravil režiser Stanko Jerebič. Na oder, kjer je simbolično stal velik križ, so stopili mladi in mladenke, ki so v zborni recitaciji podali svojo vero v Kristusa in v njegovo zmago ter potrdili zavest svojega poslanstva v svetu. To recitacijo je pripravil iz različnih tekstov režiser sam. Končno pa so vsi — na odru kakor tudi v dvorani — skupaj zapeli pesem na čast Kristusu Kralju: Povsed Boga.

S tem je bila slavnost zaključena. Počasi so se rojaki razhajali s poživljeno vero v srce in s trdnim zaupanjem, da bo Kristus še naprej in čim popolneje kraljeval tudi v dušah slovenskih rojakov v Argentini.

valno delo v prid pomoči potrebnim rojakom. Letošnje kartice so slikovito delo dveh naših umetnikov: Franceta Ahčina in Milana Volovška.

Zveza vabi vse rojake, da se kartic poslužijo. Sorodnikom in prijateljem bodo z njimi pripravili veselje, obenem pa podprli dobrodelno akcijo med rojaki.

Zveza tudi naproša vse gospe in dekleta, naj se v pomoč potrebnim zavzamejo za prodajo izvirnih slovenskih božičnih kartic. Naročiti in prevzemanje jih lahko pri odbornicah, po Domovih in v Dušnopastirski pisarni. Cene izredno ugodne.

OB NASTOPU SLOVENSKE MLADINSKE GODBE

Slovenska družina v Ramos Mejia je v soboto, 2. decembra, doživela svoje prve srečanje. Zopet smo bili priče presenečenja, ki nam ga je pripravila slovenska mladinska godba. Tokrat nam je nudila pri pogrnjenih mizah in za ves večer — šopek, ki ga namerava, kakor je omenil napovedovalec, izpolniti v venček.

Ne bomo naštevali, kaj vse je mladinska godba igrala: tudi ne vseh posameznikov, ki so na ta ali oni način sodelovali. Bilo bi preobširno. Radi pa bi ob tem dogodku opozorili na nekaj drugega.

Slovenska mladinska godba je še mlada. Komaj je prekoračila začetniške težave. Po razumljivem in normalnem začetniškem gibanju, se je njeno število ustalilo na 16 fantov, pripravljenih na žrtve. Pripravljenih gojiti slovensko melodijo. To je vrednota za nas vse in še posebej za našo mladino.

Napovedovalec je pravilno poudaril, da ni namen te godbe nuditi umetnine. Za to ni ne sposobna in tudi ne poklicna. Njen namen je povezovati slovensko družbo in gojiti slovensko ljudsko pesem. Kakor imamo cerkveno ljudsko petje za skupno izražanje religioznih čustev, tako nam je poleg umetne pesmi potrebna slovenska ljudska pesem za ohranitev občutka pripadnosti k slovenskemu narodu.

Kdo se ne spominja fantovskega petja na vasi. Prenehalo je. Moralo je prenehati. Tu niso dane prilike za kaj takega. Nekaj časa so se ohranile posamezne grupe, ki so prepevale na naših prireditvah ob takozvani prsti zabavi. Dajale so vsemu okoliju pridi domačnosti. Kakor bi nam pričarali košček domovine v puisto vsakdanjost. Postopoma so tudi te grupe utihnile. In z njimi naša živa ljudska pesem. No-

(Nad. na 4. str.)

SLOVENC I P O S V E T U

PISMO IZ AVSTRALIJE

Poročila iz Avstralije so kaj skopaj, kakor da na tej najstarejši celini ne bi bilo Slovencev. Toda temu ni tako. Saj po skromnih računih živi tu vsaj 10.000 Slovencev, morda še kaj več, a ne manj! Toda, da so poročila skromna, ne morem drugače razumeti, kakor da blagostanje narašča, kar je svetovni pojav, ter temu nasprotno pada zanimanje za kulturno delovanje.

Slovenski društvo „Pianika“ v Brisbanu je imelo 1. julija t. l. svojo 17. redno letno skupščino. Toda ista se je začela zelo klavirno, a se še bolj žalostno končala. Udeležba je bila kaj skromna, saj se je poleg trojke odbora, ki je vsaj moralno obvezna prisostvovati, skupščino udeležilo le 10 članov in članic. Blagajniško poročila je pokazalo mali napredek napram lanskoletnemu, priredili so se trije družabni večeri in en izlet v prosto naravo, a eden z občutno izgubo. Po tajniškem poročilu, kjer je bilo predlagano povišanje članarine — prvo od ustanovitve januarja 1955 — kar je nekako razum-

Slovenci v Argentini

(Nad. s 3. str.)

bena plošča, še tako popolna ne more nadomestiti žive pesmi, s katero dajemo izraza svojemu razpoloženju. Tako je začela izginjati naša ljudska pesem — živa slovenska pesem. Ali jo bomo pustili izumreti?

Tu se je pojavila slovenska mladinska godba, da zamaši nevarno vrzel. Komu ni bilo toplo pri srcu, ko smo skupno, vsi brez izjeme ob zvokih godbe zavpeli „Orlovsko: Oče, mati; Lipo; Himno;“ pa še in še? Take spontane življe življenja slovenstva ob naši prvi dni pesmi, bi morali imeti pri vseh naših masovnih prireditvah. Po vseh domovih!

Kako jabolci se izkažejo izgovori, da je godba nekaj zastarelega, nemoderne, ako majhni se pokažejo v svojem mišljenju oni, ki trdijo, da je škoda žrtvovati nekaj tisočakov za nabavo instrumentov. Kdor je spoznal slovensko narodno melodijo za nemoderne in denar za nje ohranitev kot „slabo naložen“, je že nakazal svojo pot. Ne bo dolgo držal slovenskega duha v emigraciji. Pa ne samo to! Tudi ne bo nič novega dorinesel okolju, v katerega se bo vključil. Vsaj nič tipično slovenskega. Čemu potem ves trud po slovenskih šolah? Ali bomo pošolsko mladino prepuščili samo temu, kar je „moderno“ in pa pridobivanju materialnih dobrin? Kaj kmalu bo izgubila še tisto, kar je pridobila v šoli. In potem? Potem ni daleč čas, da se ne bodo več spomnili, zakaj so tukaj in še malo kasneje, da so potomci slovenskih staršev.

Kako različna je taka miselnost od one, ki nam jo je nakazal gospod senator Lausche, ki je priznal, da ga je prepevanje slovenskih pesmi ohranilo zvestega slovenca.

Tu je torej velika naloga slovenske mladinske godbe. Nastopila je svojo pot. Upajmo, da bo vzdržala in šla od uspeha do uspeha.

Hvala ustanoviteljem godbe. Hvala poštvalnim fantom. Hvala prirediteljem večera.

Res smo dobili šopek, kakor ga je slovenska mladinska godba napovedala v oglaših. -ec

ljivo v sedanji iz dneva v dan rastoči draginji — je nastal splošni nespornost, ki se je končal s tem, da so se udeleženci začeli drug za drugim sami razhajati in zapuščati dvorano, ne da bi se moglo preiti k naslednjim točkam dnevnega reda, zlasti ne k volitvam novega odbora. Tako je društvo ostalo do nadaljnjega brez pravega vodstva.

Častno članstvo se je podelilo članoma g. in ge. Plut ob priliki njune zlate poroke že leta 1971, a vsled tehničnih zaprek se jima je izročilo vidno priznanje šele v letošnjem letu. Imenovana sta si pridobila vidne zasluge za slovenstvo, saj je njihova hiša vedno odprta za razna slovenska zborovanja in društvene seje, kar je bil slučaj zlasti v prejšnjih letih, ko je bila gospa Plut še blagajničarka društva.

Kaj pa je drugače glede slovenske Avstralije? Avstralija, kakor je znano, ne razlikuje Jugoslovanov po narodnosti, nego smo vsi od severa do juga „jugoslovani“. Kakega novega Slovenca le težko srečaš, bolj se ima srečo s Hrvatji in Srbi, naravno teh je več. A počasi vsaj po časopisnih vesteh začenja tudi Avstralija spoznavati razliko med posameznimi narodnostmi. Tako priznava, da so Hrvati in Srbi že zgodovinski nasprotniki, med tem ko so Slovenci in Makedonci s tema dvema v dobrem odnosu. Zveza slovenskih društev, v kateri pa niso vključena vsa slovenska društva iz tega ali onega razloga, je poslalo pred časom na vseljeniškega ministra vlogo, da Slovenci niso v nikakem pogledu vključeni v razna protijugoslovenska ali protiaustralska dejanja, ki jih oblast na splošno podtikuje Jugoslovanom. Saj počasi se Avstralcem odpirajo oči, da Jugoslovijo sestavljajo trije oz. štirje narodi: Slovenci, Hrvatje, Srbi ter še morda Makedonci.

Glede slovenskih društev na splošno bi se lahko reklo, da bolj životarijo, nego resno delujejo. Vzrok je temu nezanimanje za pravo društveno delo ter nedostatek novincev. Tako bi se lahko reklo, da staro „odmra“ in se je naveličalo potiskati društveni voz naprej, svežih moči pa ni, ki bi bile pripravljene prevzeti delo in odgovornost. Pa še kolikor jih je, niso pripravljeni prevzeti tega dela v dobro skupnosti, tako se vse društveno delo več ali manj izraža v prirejanju zabav in izletov brez pravega načrta za bodočnost. Res imajo npr. v Sydneyu in Melbourne svoje domove in slovensko zemljo, pa še to so z muko skupaj spravili kljub temu, da jih je tam nekaj tisočev. A kaj bomo npr. tu v Brisbanu z našo peščico in še ti nismo edini!

Pred kratkim so časopisi na ves glas poročali, da je Avstralia prekoračila 13 milijone. Zanimivo je, kako je prebivalstvo naraščalo: torej prvega je dosegla l. 1858; drugega l. 1877, tretjega l. 1889, četrtega l. 1905, petega l. 1918, šestega l. 1925, sedmega l. 1939, osmega l. 1949, devetega l. 1954 v avgustu, desetega v marcu 1959, enajstega decembra l. 1963, dvajsetega junija 1968 in trinajstega septembra 1972. Iz te razpredelnice se vidi, da prebivalstvo zlasti v poslednjih letih stalno narašča vsled pospešenega vseljevanja. Npr. v

letošnjem juliju je bilo preko 3 tisoč emigrantov manj kot v istem mesecu lanskega leta. V samem mesecu juliju letošnjega leta je prišlo v Avstralijo 9762 emigrantov, med tem pa istega leta 1971 13.354. — Mnogi med njimi bodisi začasno ali tudi za stalno zapuščajo to deželo, ki jo nekateri smatrajo, da se čedi med in mleko. Toda tudi tu je treba delati, kakor povsod drugod.

Imenovani prirastek je kakor karjla v morje napram Indiji, ko se tam prebivalstvo za eno leto poviša za celih 13 milijonov.

Na splošno je še vedno v veljavi 40 urni delavnik, a počasi si delavska združenja pridobijo 35 urni delavnik v tednu. To velja zlasti za pristaniške delavce, rudarje, ter na splošno težje nameščence. Toda ni dvoma, da bo v nekaj letih obveljal za vse 35 urni delavnik — pač po paroli: manj dela, večja plača. Kam bo to vodilo, je negotovost! Vsekakor bodočnost ni rožnata, saj čim manj bo dela, tem bolj bo ljudstvo leno, zahotelo si bo še boljšega in boljšega življenja, več denarja, ter vse to vodi le k brezdolju in nepremišljenim dejanjem. Saj že sedaj, nekaj tako mirna Avstralija začenja čutiti vse to: večja se kriminal, zlasti otroški izpod 20 let, ter domala ni dneva, da se ne bi kaj o tem čitalo.

A tudi avstralski domačini tkim. aboriginal začenjajo dvigati glavo. Njihovo število stalno raste, zahtevajo svoje pravice, po lastni zemlji, kar je do neke mere upravičeno. Pokrajinska vlada ter nekatere občine jim grade hiše, da jih tako počasi privadijo na kulturno življenje. A zopet nekateri so sami krivi zastoja, ker se vse preveč vda v plačilo in brezdolju.

Tako sem na hitro roko nekaj napisal; morda se še kaj ob priliki oglašim. Vsem bralecem pozdrav.

Janez Primožič

PO ŠPORTNEM SVETU

Slovenska košarka je na kvalifikacijskem turnirju v Splitu za uvrstitev v drugo zvezno ligo dobila še dva drugoligaša. Zasluzeno sta se uvrstila v drugo ligo Lirija iz Ljubljane in Celje.

Jugoslovanska himalajska odprava, ki bo skušala osvojiti Makalu, vrh visok 8470 metrov, je sredi septembra postavila drugo taborišče na višini 6400 metrov in pričela postavljati tretje taborišče na višini 7300 m. Odprava, ki jo sestavljajo samo Slovenci, vodi pa jo Aleš Kunaver, bo postavila še tri taborišča pred zadnjim naskokom na vrh Makaluja.

V zvezni košarkarski ligi je ljubljanska Olimpija po četrtem kolu, ki je bilo 19. novembra, z dvema zmagama na šestem mestu. Po pisanju kritikov bo morala Olimpija precej izboljšati svojo igro, da se bo hotela uvrstiti med prve.

Ljubljanski hokejisti so se v drugem kolu morali posloviiti od tekmovalca v alpskem pokalu, izločili so jih Švicarji iz Lugana. V tekmovalcu za pokal evropskih prvakov pa so 19. novembra premagali s 3:0 budimpeštanski klub Ferencváros. Vprašanje pa je, če je ta rezultat zadostal za uvrstitev v naslednje kolo, ker je povratna tekma bila nato v Budimpešti.

Te dni bosta izšli dve slovenski plošči otroškega zbora iz Slovenske vasi. Ne pozabite:

LEPA PLOŠČA JE NAJLEPŠE DARILO

Nabavite si jih po slovenskih domovih!

Zveza slovenskih mater in žena vabi na

Slovenski Božič v Argentini

Pripravljajo ga matere in in žene iz Slovenske vasi

Slovenska vas, 17. decembra ob 17. uri

Iskreno vabljene vse družine

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA POHIŠTVA

MUEBLES

LUKY

Ruta 205
Frente Estación EZEIZA
T. E. 295 - 1197

Podružnice

CALOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136

Almafuerte 3230
SAN JUSTO

Električni aparati

Volvo - Yelmo

Izključni zastopnik: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall.

OBVESTILA

PETEK, 8. decembra 1972:

Proslava Breznadežne v Slovenski hiši. Ob 9.30 maša, nato proslava.

V Slomškovem domu po večerni sv. maši miklavževanje.

SOBOTA, 9. decembra 1972:

V zavodu San Vicente ob 17 pričetek duhovnih vaj za žene.

NEDELJA, 10. decembra 1972:

V Slovenski hiši ob 17 sestanek fantov, ki bodo šli k vojakom.

V Slovenski hiši ob 18 družabni večer in miklavževanje, ki ga prireja SDO in SFZ.

SOBOTA, 16. decembra 1972:

V zavodu San Vicente ob 17 pričetek duhovnih vaj za moše.

NEDELJA, 17. decembra 1972

Na Pristavi ob 19 koncert Slovenskih mladenc.

V Slovenski vasi prireja ob 17 Zveza žena in mater „Slovenski božič v Argentini“.

Izlet mladinskih organizacij. Ob 7.30 v Slovenski hiši sv. maša nato odhod v Parque Pereyra.

Na Pristavi po sv. mašo sklepni sestanek mladenc.

SOBOTA, 23. decembra 1972:

Proslava 25-letnice Zedinjene Slovenije na Pristavi.

V Domu v San Martinu božičnica.

NEDELJA, 24. decembra 1972

V Domu v San Martinu dopoldne po maši redni občni zbor.

NEDELJA, 31. decembra 1972:

V Domu v San Martinu silvestrovanje s Plevniko.

Zveza slovenskih mater in žena prosi slovenske družine, naj si rezervirajo nedeljo, 17. decembra, za obisk v Lanusu, kjer nam za ta dan pripravljajo pravo slovensko božično vzdušje. Začetek ob 17. Vabljenе družine z otroki. Ostajajmo zvesti svojim tradicijam!

DUHOVNE VAJE

Med ženami in možmi vlada veliko zanimanje za duhovne vaje, ki bodo: za žene od sobote, 9. decembra ob 5 popoldne do nedelje popoldne; za moše pa od sobote, 16. decembra, ob 5 popoldne do nedelje popoldne. Vodil jih bo g. dr. Rudolf Hanzelič. Kraj: zavod „San Vicente“, Gabriela Mistral 3757, Villa Devoto.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Praznovanje 25-letnice Zedinjene Slovenije bo 30. decembra na Pristavi in ne 23. decembra, kot je bilo objavljeno.

Knjižnica ZS ima za vas lepo zbirko slovenskih knjig. Poslužite se jih!

Otroška kolonija bo odšla 27. decembra zvečer iz Buenos Airesa. Natančno uro bomo sporočili. Mesta so vsa zasedena.

Radijska ura: v soboto, 9. decembra, ob 17.34 bo oddaja posvečena obletnici rojstva našega največjega pesnika Fr. Prešerna. Obenem se bo Zedinjena Slovenija spomnila svojih članov, ki so rojeni v mesecu decembru. Predvajale se bodo pesmi, ki bodo posvečene naslednjim članom: Marija Markež, Vitrih Franc, Šušteršič Anton in Drnovšek Rudi.

Primerno darilo za Vaše argentinske prijatelje je plošča

„VIVIMOS EN NUESTRAS MONTAÑAS“

(bariloški pevčki — Lučka Jerman)

Prodaja: Simon Rajer, Tucumán 1561, 7º, pisarna 49, T. E. 46-9440

Potujete v RIM — Italijo?

Ne pozabite obiskati slovenskih hotelov.

Hotel BLEB in Hotel DANIELA

00185 - ROMA tel. 777102-7579941
Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 - ROMA - Via Luzzatti, 31
tel. 750587 - 771051

Lastnik: VINKO LEVSTIK

Zmogljivost 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe s privatno kopalnico, telefonom, radiofilodifuzijo, klimatskimi napravami. Nova slovenska restavracija. Osebe pretežno slovenske. Počutili se boste kot doma. — Dobrodošli!

„V SLOGI JE MOČ!“ in pomoč za vse vaše denarne probleme.
1470 članov SLOGE to potrjuje. Pridružite se nam!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Uradne ure: ob torkih, četrtek in sobotah od 16. do 20. ure

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía